

Horhalanperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatiminen

Tekninen lautakunta 18.06.2025 § 64
1028/10.03.02/2024

Metsähallitus esittää Parkanon kaupunginhallitukselle tämän kaavoitusaloitteen liitteessä 1 hahmotellulle Horhalanperän alueelle kattaen ainakin Metsähallituksen hallinnoimat valtion maat.

Hankkeen alustavan kaava-alueen koko on noin 4590 hehtaaria, josta noin 1480 hehtaaria on Parkanon kaupungin alueella. Pääosa kaava-alueesta on valtion maa-alueilla, mutta kaava-alue ulottuu paikoitellen myös yksityisille kiinteistöille.

Voimassa olevasta Pirkanmaan 2040 maakuntakaavassa tuulivoima-alueeksi on merkitty alustavan kaava-alueen läntisin osa.

Alustavan kaava-alueen sisäpuolelle sijoittuu myös Pirkanmaan Elonkirjo ja energia vaihemaakuntakaavan viranomaisehdotuksessa esitetty potentiaalinen Horhalanperän tuulienergia-alue.

Tuulivoimahankkeen on alustavasti kaavailtu koostuvan enintään 24 tuulivoimalasta (tuulivoimalan arvioitu yksikköteho 7–10 MW), joista 7 voimalaa sijoittuu Parkanon kaupungin alueelle. Kaavoituksen lopullinen aluerajaus, tuulivoimaloiden sijoittelualueet kaava-alueen sisällä, tuulivoimaloiden lopullinen lukumäärä ja sähköverkkoon liittämiseen tarvittava voimajohtoreitti tarkentuvat ympäristövaikutusten arvioinnin (jäljempänä YVA) sekä kaavaprosessin aikana. YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon mukaan YVA-menettelyä tulee soveltaa tuulivoimapuistoihin, joissa voimalaitosten määrä on vähintään 10 tai niiden yhteenlaskettu kokonaisteho on vähintään 45 MW. Suunniteltu tuulivoimahanke kuuluu näin ollen YVA-lain hankeluetteloon.

Metsähallitus tulee käymään hankesuunnittelun alussa toimivaltaisen ELY-keskuksen kanssa YVA-lain mukaisen ennakoneuvottelun hankkeen hallinnollisista menettelyistä, selvitystarpeista sekä hankkeen muista lähtökohdista. YVA-menettelyssä arvioidaan myös hankkeen vaatimien voimajohtojen vaikutukset. Suunnittelussa tullaan ottamaan huomioon kaavoitus- ja ympäristövaikutusten arviointiprosessin (YVA) yhteydessä tehtävien selvitysten tulokset, sekä sidosryhmien esittämät näkemykset.

Metsähallituksen tavoitteena hankesuunnittelussa on aktiivisen vuoropuhelun avulla yhteensovittaa ja huomioida eri alueidenkäyttömuotojen, kuten elinkeinojen ja virkistyskäyttäjien tarpeet. Tavoitteena on myös tarkastella Horhalanperän tuulivoimahankkeen YVAssa ja kaavoituksessa energian varastoinnin mahdollisuuksia ja mahdollistaa tarvittaessa akustojen toteuttaminen hankkeessa.

Metsähallitus ei tule itse rakentamaan tuulivoimapuistoa, vaan myy hankkeen rakentamisoikeudet myöhemmin päätettävälle tuulivoimatoimijalle. Metsähallitus jää alueen maanomistajaksi ja edunvalvojaksi valtionmaiden osalta.

Kaikessa mahdollista tuulivoima-aluetta koskevassa päätöksenteossa on otettava huomioon esteellisyysvaikutuksen. Esteellinen henkilö ei saa osallistua hallintoasian käsittelyyn. Käsittelyllä tarkoitetaan kaikkia sellaisia hallintomenettelyssä suoritettavia toimia, jotka voivat jollakin tavoin

vaikuttaa asiassa tehtävän päätöksen sisältöön. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että viranomaisen/luottamushenkilön ja/tai hänen perheenjäsenensä omistaessa maita tuulivoima-alueella, hän ei saa osallistua päätöksentekoon.

Kaavoitusaloitteen sivulla 4, kohdassa esitys Horholanperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatimiseksi on, että kaupunki vastaisi omista hallinnollisista kustannuksistaan osayleiskaavan käsittelyvaiheisiin liittyvissä lakisääteisissä tehtävissä.

Parkanon kaupunki on perinyt kaavaprosessin vaatimasta kaavoituksen ohjauksesta, hallinnollisesta käsittelystä sekä osallistamisesta 10000 €. Kulut laskutetaan vaiheittain kaavoitusprosessin edetessä, 25 % kokonaissummasta seuraavien vaiheiden yhteydessä; osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), kaavaluonnos, kaavaehdotus, kaavan hyväksyminen.

Tämän lisäksi kaavan laatija vastaa kaupungille aiheutuvista osayleiskaavaprosessiin liittyvistä suorista kuulutus- ja muista vastaavista kuluista, esimerkiksi yleisötilaisuuksien järjestämisestä.

Liitteenä:
Kaavoitusaloite
Hankealueen sijainti
Ehdotus osayleiskaavan alustavaksi rajaukseksi Horhalanperä

Valmistelija: Maankäyttö- ja kaavoituspäällikkö Erkki Salomäki

Esittelijä	Tekninen johtaja Kari Santikko
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta hyväksyy osaltaan liitteen mukaisesti Horhalanperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja päättää asettaa sen nähtäville 13.8. – 18.9.2025 sekä pyytää tarpeelliset viranomaislausunnot.
Käsittely	
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 20.01.2025 § 13

Metsähallitus on jättänyt Parkanon kaupungille kaavoitusaloitteen koskien osayleiskaavan laadintaa Horhalanperän tuulivoiman hankealueelle. Kaavoitusaloite on hyväksytty kaupunginhallituksessa 17.6.2024 § 183.

Osayleiskaava laaditaan konsulttityönä Metsähallituksen kustannuksella.

Metsähallitus esittää YVA- ja kaavakonsultiksi WSP Finland Oy:tä. Allekirjoittamalla kaavoitussopimuksen Parkanon kaupunki hyväksyy Metsähallituksen esittämän konsultin.

Valmistelijat tekninen johtaja Kari Santikko ja maankäyttö- ja kaavoituspäällikkö Erkki Salomäki.

Liitteet:
Kaavoitussopimus

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan kaavoitussopimuksen ja valtuuttaa kaupunginjohtajan ja teknisen johtajan allekirjoittamaan sopimuksen.
Käsittely	Keskustelun kuluessa Tarja Manner esitti kannattamattomana, että asia palautetaan valmisteluun.
Päätös	Tarja Mannerin esitystä ei kannatettu, joten esitys raukesi. Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen. Tarja Manner jätti asiaan eriävän mielipiteen, joka otettiin pöytäkirjan liitteeksi.

Tekninen lautakunta 18.06.2025 § 64
1028/10.03.02/2024

Metsähallitus suunnittelee Horhalanperän alueelle tuulivoimahanketta, jossa suunniteltu tuotanto-alue sijoittuu Parkanon ja Ikaalisen kaupunkien alueelle. Tuotantoalue sijoittuu noin 12 kilometrin etäisyydelle molempien kaupunkien keskustoista. Tuotantoalueen pinta-ala on noin 4 400 ha. Alueelle suunnitellaan enintään 24 yksikköteholtaan 6–10 MW:n tuulivoimalaa, joiden maksimikokonaiskorkeus on enintään 320 metriä. Alueelle on tavoitteena laatia oikeusvaikutteinen yleiskaava (AKL 77 a §), jota voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakentamisluvan perusteena.

Kaava-aluetta lähimmät taajamat ovat Ikaalisten keskusta ja Parkanon keskustaajama noin 12 km hankealueesta lounaaseen ja luoteeseen sekä Ylöjärveen kuuluva Kurun taajama-alue noin 17 km Hanke-alueesta itään. Lähimmät kylät ovat hankealueen lounaispuolella sijaitsevat Röyhiö, 6,8 km hankealueen rajasta ja Tevaniemi, 7,8 km hankealueen rajasta. Tuulivoimaosayleiskaavan kaava-alue (=tuotantoalue) tulee määräytymään tuulivoimaloiden sijaintien perusteella. Kaava-alueen raja asetetaan siten, että se pääsääntöisesti mukailee jatkossa tehtävien melumallinnusten mukaista 40 dB melualueen rajaa.

Tässä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetty alustava kaava-alueen raja perustuu hyvin alustaviin voimalapaikkoihin. Voimaloiden lopullinen sijainti ja määrä tulevat tarkentumaan muun muassa YVA-menettelyn aikana kerättävien tietojen ja vaikutusarviointien perusteella. Lopullinen kaava-alue määräytyy toteutettavaksi suunniteltavien voimalasijaintien mukaisesti.

Hankkeen tuulivoimaosayleiskaavan laadinta tehdään samanaikaisesti YVA-menettelyn kanssa. Parkanon kaupunginhallitus hyväksyi Metsähallituksen jättämän kaavoitusaloitteen ja käynnisti Horhalanperän osayleiskaavoituksen 17.6.2024 § 183.

Tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmat (OAS) ovat nähtävillä samanaikaisesti YVA-ohjelman kanssa. Kaavoitusta ja YVA-menettelyä koskien järjestetään myös yhteisiä yleisötilaisuuksia. Ensimmäinen yleisötilaisuus järjestetään YVA-ohjelmavaiheessa, syksyllä 2025 ja toinen kaavan luonnosvaiheessa, kun YVA-selostus on valmistunut

(arviolta keväällä 2026). Tilaisuudet ovat kaikille avoimia. Tilaisuuksissa kansalaiset saavat tietoa alueen kaavoituksesta, arvioitavista vaikutuksista ja voivat tuoda esille näkemyksiään hankkeesta sekä vaikutusarvioinnista.

Tuulivoimahankkeen toteuttamiseksi tavoitteena on laatia oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jonka nojalla voidaan myöntää tuulivoimaloille suoraan rakennusluvat enintään 24 tuulivoimalalle. Voimaloiden lopullinen sijainti ja määrä tulevat tarkentumaan YVA-menettelyn aikana kerättävien tietojen ja vaikutusten arviointien perusteella. Lopullinen kaava-alue määärätty toteutettavaksi suunniteltavien voimalasijaintien mukaisesti.

Osayleiskaavan yhteydessä laadittavien selvitysten, vaikutusten arvioinnin sekä kaavan ohjausvaikutuksen kautta varmistetaan, että uusi maankäyttö voidaan sovittaa ympäristöön lähialueen asukkaat sekä luonto- ja maisema-arvot huomioiden.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan, mitä on suunnitteilla ja missä, ketkä ovat kaavatyön osalliset, milloin ja miten alueen suunnitteluun voi vaikuttaa, arvioitu aikataulu, suunnittelutyön lähtökohdat, tavoitteet ja työn aikana tehtävät selvitykset sekä vaikutusten arvioinnit. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tarkennetaan tarvittaessa kaavatyön edetessä.

Liitteenä

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (Horhalanperän tuulivoimapuiston osayleiskaava)

Päätös on kaupungin strategian mukainen.

Valmistelija: Maankäyttö- ja kaavoituspäällikkö Erkki Salomäki

Esittelijä	Tekninen johtaja Kari Santikko
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta hyväksyy osaltaan liitteen mukaisesti Horhalanperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja päättää asettaa sen nähtäville 13.8. – 18.9.2025 sekä pyytää tarpeelliset viranomaislausunnot.
Käsittely	
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.